

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 160. szám
1940. július 19., péntek

Felolós-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzést szám: 10/1—1938.

Elrendelte a kormányelnök az ország mezőgazdasági mozgósítását

Ujabb katonai kategóriákat fognak, meghatározott időre, szabadságot ni
„Egyetlen egy szem gabona-neműnek sem szabad veszendőbe mennie“

Bucuresti. Gigurtu Ion miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt, amely elhatározta, hogy az összes érdekelt tárcaikat bevonja a mezőgazdasági problémák sürgős megoldásának érdekében. Ennek a minisztertanácsi határozatnak értelmében magának a miniszterelnöknek aláírásával a következő rendeletet bocsátották ki:

1) A július 7-iki, 1717. számú minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján az aratási, betakarítási és gabonaneműek elszállítására vonatkozó munkálatok elvégzésére elrendelik a mezőgazdasági mozgósítást.

2) Ennek az akciónak legszorosabban kell a hadsereggel együttműködni. a) erre vonatkozólag már bizonyos leszerelések történtek a nagyvezérkar 3. számú rendelete alapján. b) egyes újabb katonai kontingenseket fognak meghatározott időre szabadságot ni. c) a munka és szállítási osztályok valamint d) a katonai előkészítők és e) a helybenmozgósítottak a prefektusok rendelkezésére fognak állani e munkák elvégzésénél. f) autókát, kocsikat és egyéb járműveket kell e célra szükség szerint rendelkezésére bocsátani.

3) Hogy a munka megszervezése kellő formában minden zökkenő nélkül történhessen: a) a prefektusoknak meg kell szervezni a maguk megyéit, ők felelősek azért, hogy a megyében a munka kellő időben és pontosan elvégeztessék, mert egyetlen szem búzának, vagy gabonaneműnek sem szabad veszendőbe mennie.

b) A prefektus felhasználja az összes, a megyében rendelkezésére álló mezőgazdasági munkaerőket érintkezésbe len az ottani katonai parancsnokságokkal, hogy megfelelő katonai munkaerőt, katonai kincstárhoz tartozó járműveket adjon rendelkezésére, hogy úgy a mezőgazdasági munka, az aratás, betakarítás, mint az elszállítás és elraktározás rendben menjen végbe. A prefektusnak jogában áll azokat is felhasználni a munkák elvégzésére akik nem tulajdonosok, vagy hirtokosok annak a földnek, ahol a betakarítási és aratási munka folyik és különös tekintettel kell gondját viselnie a bevont, vagy koncentrált gazdák földjeinek.

4) A munkák elvégzéséért a föld tulajdonosa 20 lejt fizet naponta az egyes munkaerő élelmezésének megváltására és 45 lejt napi munkabért, 100 lejt naponta a kocsik igénybevételeért, a lovakat és más állatokat pedig természetben köteles élelmezni.

Akinek a hadsereg részére lovat, vagy más állatot elrekvirálták, vagy aki koncentráltva van, vagy be van vonulva, mentes e díjak fizetése alól.

5) A katonai előkészítőket összegyűjtik csoportokba és így használják fel a mezőgazdasági munkákra. Ezeknek fizetéséről és élelmezéséről a helyi miniszterium gondoskodik.

6) A munkák lelkiismeretes és hazafias szellemű, tüdő gondossággal történő elvégzését elsősorban a királyi helytartó ellenőrzi az alája rendelt megyék területén. Ezenkívül a katonai parancsnokok is akik a katonai egységeknek

megmagyarázzák, hogy ez nem személyes érdekből folyó tevékenység, hanem a nagy nemzeti összérdek szolgálatában áll és amíg ők más földjén végzik el az aratás, cséplés és betakarítás munkáját, addig az ő földjeiket hasonlóképpen más, ott szolgálatot teljesítő katonatársaik végzik.

7) A mezőgazdasági kamarák és egyéb intézmények vezetői, valamint a prefektusok lehetőleg állandóan tartózkodjanak a munkálatok közelében, külön a földeken, a munkások között, hogy jelenlétükkel is kihangsúlyozzák a munka fontosságát.

8) Az előkészítők parancsnokai és kiképzőtisztjei hasonlóképpen a munkák elvégzésének a helyén kötelesek tartózkodni és a munka elvégzésére felügyelnek.

9) A katonai előkészítők kiképzését szeptember hónap elejéig felüggesztették.

10) A csendőri és rendfenntartó hatóságok ügyelnek arra, hogy a munka nyugodt menetét senki meg ne zavarja.

11) A miniszterelnök és a kormány tagjai meg vannak győződve arról, hogy az ország minden igaz polgára átérzi ennek a nagy hazafias tevékenységnek fontosságát és mindenki teljes odaadással teszi meg kötelességét.

ION GIGURTU miniszterelnök.

Tilos a fényképezés és rajzolás a kikötők környékén

Bucuresti. Pais ellentengernagy szárnysegéd, tengerészeti és légügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben megtiltja a tengeri és folyami kikötők közelében a fényképezést, festést és általában rajzok vagy skiccek készítését, kivéve azokat, akiknek erre vonatkozólag speciális engedélyük van. A rendelet ellen vétőket tíz évig terjedhető börtönnel és 1 millió leji terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

Pompateles diadalmenetben vonultak be a győzelmes háziezredek Berlinbe

Ujabb szigeteket szállottak meg a Csalornában a német csapatok. Bombatámadás az aldershoti angol repülőter ellen. A spanyol nemzeti forradalom évfordulójának ünnepei
Egyhangulag megszavazták Rooseveltt harmadik jelöltségét

Az Anglia elleni nagy támadás előkészületeire összpontosul a világsajtó és a nemzetközi politikai tényezők figyelme. Rómában úgy tudják, hogy Ciano gróf újabb berlini útja küszöbön áll. Az olasz külügyminiszter, hír szerint, fontos tanácskozásokat fog folytatni a német fővárosban. Berlini forrásból származó híradás szerint Hitler vezérkancellár ma tartja meg rádióbeszédét, amelyben bejelenti az Anglia elleni támadás megkezdését. Ugyanakkor a belgrádi „Vreme” című lap tudni véli, hogy az angol haderő Szíria elfoglalására készül, és minden órában várható az angol támadás megindulása. Az angolok állítólag ultimátumot utáltak a közelkeleti francia haderő parancsnokságához, hogy szolgáltatassák ki hadirepülőgépeiket. Az ultimátumot a franciák visszautasították. Római körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a spanyol hadsereg át szervezésének és úgy vélik, hogy Spanyolország bármelyik pillanatban a hadviselők sorába léphet.

Ami a másik tengelyhatalmat, Olaszországot illeti, jólétesült körök azt állítják Berlinben, hogy Róma és Moszkva között valószínűleg már rövidesen közvetlen tárgyalások indulnak meg. Ezeknek a tárgyalásoknak az lesz a céljuk, hogy tisztázzanak bizonyos kérdéseket, így például ezek keretében fogják elhatározni a két állam európai érdekkörét is.

A Neue Zürcher Zeitung, amely a svéd lap jelentését átvette, hozzáfűzi, hogy Rómában az oroszokkal való ilvenértelmű közvetlen tárgyalások hírére nem erősítették meg, de nem is cáfolták meg.

Hazaérkeztek Berlinbe az első német hadosztályok

Berlin. (Rador.) A franciaországi hadjárat győzelmes befejezése után a berlini első hadosztályok most térnek vissza Berlinbe. Göbbels hírodalmi propagandaügyi miniszter a csapatok bevonulásának hírére a kora délelőtti órákban rádióon közölte a német főváros lakosságával és ezért megtörténtek az intézkedések, hogy a fogadtatás minél díszesebb és lelkesebb legyen. A házakat feldíszítették virágokkal és szönyvegekkel, a tetőkre és az ablakokra zászlókat tűztek ki. A bevonulási útvonalon hatalmas emelvényeket állítottak a közönség számára. Az üzemek a déli órákban beszüntették a munkát, az üzletek bezártak, hogy Berlin

minden fiának alkalma nyíljon résztvenni a csapatok ünnepésében. A kora délutáni órákban megteltek a közúti vasutak és a külvárosból hatalmas tömegek özönlöttek el az utcákat.

Angol miniszterek éjjeli ügyelete

London. Rador. Churchill miniszterelnök az alsóház ülésén egy hozzáintézett kérdésre kijelentette, hogy felelősége azok az angol miniszterek, akiknek tárcájuk a hadviseléssel bármely vonatkozásban állanak, az éjszakákat is hivatalukban töltik.

Német-angol légi-harcok

Berlin. (Rador.) A vezéri főhadiszállás jelenti: A távoli tengereken tevékenykedő német hadihajók újabb 30.000 tonnányi ellenséges gőzöst süllyesztettek el. Haditengerészeti járműveken német csapatok szálltak partra a Bretagne előtt álló egyik szigetre. A német repülőgépek Anglia felett újabb támadást intéztek kikötői berendezések, ipartelepek és hadianyaggyárak ellen és heves tüzeket figyeltek meg a bombázások nyomán. Egy nagy hadfelszerelési gyárat több bombatalá-

lat ért. A La Manche-csatornában egy angol kereskedelmi hajót felgyújtottunk és egy másikat megrongáltunk annyira, hogy a hajót legénysége kénytelen volt sürgősen elhagyni. Az éjszaka folyamán a Rajna és Ruhr vidékére eljutott ellenséges repülőgépeket léghátrítók heves tüze és vadászgépeink elűzték. Az egyes céltalanul ledobott bombák nem okoztak kárt. Cherburgtól északra lelőttünk egy ellenséges repülőgépet. Egy repülőgépünk a csatorna felett lezuhant.

Angolelleses tüntetések Gibraltárban

Madridból jelenti a Stefani olasz hírszolgálati iroda tudósítója a keddi este Gibraltárban lezajlott heves összeütközésekről: Miután a hivatalos lap legújabb száma leköszölte azt a rendeletet, mely szerint Gibraltárt ki kell üríteni a nőktől, a 17 éven aluli gyermekektől és a fegyverforgásra nem alkalmas férfiaktól, egy nagy, nőkből álló csoport heves tüntetést provokált a kormányzósági palota előtt. A tüntetők egy küldöttségüknek fogadá-

sát követelték, azonban ezeket visszautasították. A felvonult rendőrség szétoszlatta a tömeget, amely azonban újból gyülekezett és az utcákat bejárva éles demonstrációkban adott kifejezést a hatóságokkal szembeni magatartásának. A rendőrségnek újból közbe kellett lépnie és szigorú eszközöket kellett alkalmazni a rend és béke fenntartása érdekében. A kormányzósági palotát állandó karhatalmi osztagok őrzik. (Rador.)

Tizezerszámra menekül Kalró lakossága

Athén. (Rador.) Kalró kiürítése tovább folyik. A legnagyobb hőségben, árnyéktalan utakon, kevés élelmiszerekkel sok tizezer főre tehető azoknak a száma, akik gyalog menekülnek egyelőre ismeretlen irányokban. Az elszett és előkészületek nélküli kiürítés miatt nagy a feletlenség, mert az összes katonai

körzeteket a Szezi-csatorna mentén a legközelebbi időn belül el kell hagynia a polgári lakosságnak. Igen sokszor karhatalom kényszerítette a lakosságot arra, hogy házaikat elhagyja. Sokan a templomokba menekültek és csak kevesen voltak olyanok, akik autón vagy vonaton utazhattak el a falvakba.

Svédország aggódik az angol fenhatóság alatti kikötőkben tartózkodó hajóiról

Stockholm. (Rador.) Svéd tengerészeti körökben nagy az aggodalom azoknak a svéd kereskedelmi hajóknak a sorsa miatt, ame-

lyek Anglia, vagy az angol vilázbíródalom kikötőiben vannak. Ezeknek a svéd hajóknak a tonnatartalma meghaladja a másfél milliót.

Angliában bevezetik a statáriális bíraskodást

London. A Reuter távirati iroda jelenti: A hivatalos lap tegnapi száma törvényt közölt, amely statáriális bíróságok létesítéséről intézkedik. A rögtönítélő bíróság államellenes bűncselekmények tettesei felett ítélkezik.

Újabb olasz sikerek Észak-Afrikában

Róma. (Rador.) Az olasz hivatalos jelentés a következő: Észak-Afrikában légierőnk újabb eredményes bombázást hajtott végre Marsa Matru vidékén. A támadás után repülőink valamennyien visszatértek kiindulási helyükre. Kelet-Afrikában a visszavonuló ellenséget Buna felé üldöztük: repülőink szétszörták menetoszlopaikat és nagymennyiségű gépkocsit, valamint hadianyagot zsákmányoltak. Az ellenséges repülők Agara határában bombákat vetettek anélkül, hogy kárt okoztak volna. Itt egy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

„Összeomlott illúziók“

Róma. A Corriere della Sera mai cikkében „Összeomlott illúziók“ címmel ír vezércikket arról, hogy az olaszok teljesen megszüntették Anglia hatalmát a Földközi-tengeren. A „tenger királynőjének“ nevezett Alexandria és Gibraltár is rövidesen már a legendák körébe fog tartozni és az angol flotta hatalmas egységei sem képesek már fenntartani az olasz hegemoniát.

Megsemmisült Haifa egész olaj-berendezése

Róma. (Rador.) Egy angol hivatalos jelentés azt közölte, hogy a Haifa ellen intézett legutóbbi olasz légitámadás nem okozott nagyobb károkat. A Stefani jelentés szerint ezt alaposan megcáfollják azok a fényképfelvételek, amelyeket a támadás után készítettek az olasz repülőkről. Ezekről a felvételekről látható, hogy a bombázás nyomán sűrű füstfelhő száll fel, amely világosan bizonyítja a támadás eredményességét. A Stefani-ügynökség csütörtökön délelőtt részletes felvilágosítást kapott a támadó légtáji parancsnokától, aki elmondotta, hogy Haifa városra 120 bombát

nás hallatszott. A többi angol torpedóromboló 140 mélyvizi bombát süllyesztett a tengerbe, de az olasz tengeralattjárónak sikerült megmenekülni.

Ugyanez a tengeralattjáró másnap egy igen nagy tonnatartalmú ellenséges tengeralattjárót torpedózott meg 500 méter távolságból. Az ellenséges buvárhajó is elsüllyedt. Az olasz tengeralattjárónak sikerült másnap visszatérnie támaszpontjára.

A lapok tengerészeti szakértői egy másik olasz tengeralattjáró hőstetteiről emlékeznek meg, amely két éjszaka át csodálatbemenő hőstetteket vitt véghez. Az első éjjelen a tengeralattjáró a víz színe felé emelkedve egy nagy egységből álló hajórajt pillantott meg, amelynek egyik egységét 1000 méter távolságból megtorpedózta. Az angol hajó a torpedólövés következtében felrobbant és elsüllyedt, a többi hajó pedig szerteszéledt. A rákövetkező éjszaka az olasz tengeralattjáró két angol tengeralattjáróval találkozott össze, melyek közül az egyiket ugyancsak torpedólövessel elsüllyesztette, a másik támadása elől pedig sikerült visszatérnie az olasz kikötőkbe.

Málta az olasz légierők blokádjá alatt

Róma. A légügyi miniszter jelentése szerint Málta ugyiszólván már teljesen az olasz légierők blokádjá alatt áll, úgy hogy sem élelmiszert, sem tüzelőanyagot, sem semmilyen egyéb szükséges anyagot odaszállítani nem lehet. Szerdán egy ismeretlen nemzetiségű nagy szállítóhajó közeledett Málta felé, melyet az olasz légierők nyomban tüzelés alá vettek az egyik bombatalálat oly erős volt, hogy a legénység mentőcsónakokba szállt és a hajó egész rakományával együtt elsüllyedt.

Olasz buvárhajó elsüllyesztése

London. Az angol tengerészeti minisztérium jelenti: Az Atlanti óceánon egy Sunderland bombavető egy nagy olasz tengeralattjárót vett észre, amely — amikor az angol gépet megpillantotta — kísérletet tett, hogy a mélységbe merüljön. Amikor már csak a periszkópja látszódott, négy bomba robbant a tengeralattjáró körül. A bombarobbanások hatására a tenger felszínére dobta a tengeralattjárót, amelyet ebben a pillanatban egy telitalálat ért. Az angol repülőgép szikratávíróval közelben haladó angol hajókat a harc színvonalára hívta és egy angol hajónak sikerült a tengeralattjáró valamennyi tisztjét és matrózát megmenteni.

Görögország sem hisz Anglia legyőzhetetlenségében

Athénből jelenti: A Stefani távirati iroda a legutóbbi háborús és ezek között is a Földközi-tengeri eseményekkel kapcsolatban azt közli a görög fővárosból, hogy a történelki nagy kihatással voltak a közvéleményre és teljesen megváltoztatták az Anglia legyőzhetetlenségéről elterjedt legendákat. Felelős görög körök meg vannak róla győződve, hogy alkalmazkodniuk kell az új európai helyzethez, ha nem akarnak egy veszélyes tévedésnek áldozatul esni. (Rador.)

Az elnökjelölő kongresszus izgalmas lefolyása Csikágóban

Csikágó. (Rador.) A demokrata párt elnökjelölt választó kongresszusán óriási szótöbbséggel jelölték harmadszor is Rooseveltet. Roosevelten ellen igen kevesen szavaztak, úgy hogy a jelölés majdnem egyhangulag történt.

A demokrata párt kongresszusán Wagner szenátor olvasta fel a programot és a jelölésekre vonatkozó indítványt. Mielőtt rátértek volna a napirendre, Lyen szenátor tiltakozott egy már elnöki állást viselt polgárnak harmadszori jelölése ellen, azonban leszavazták. Roosevelten megválasztását Hull államtitkár is javasolta és a kongresszus erre nagy rokonszenvtüntetést rendezett Roosevelten és Corde Hull mellett. Laony, Virginia kiküldöttje Ferlevt ajánlotta az elnöki állásra. Ezután került sor a szavazásra. A szavazatok össze-

számlálása a következő hivatalos eredményt adta: Roosevelt 946, Ferlev 72, Galler 614, Tardings 9 és Hull államtitkár 5 szavazat.

A lapok a demokrata és köztársasági párt választási programjával foglalkozva megállapítják, hogy külpolitikailag csak árnyalati különbség van közöttük. A köztársaságiak ellene vannak minden beavatkozásnak, de esetleg hajlandók bizonyos hadianyagot szállítani, a demokrata párt azonban most már rezerváltabb álláspontra helyezkedik.

Newyork. (Rador.) Roosevelten harmadik jelölésével kapcsolatban a newyorki sajtóban megosztottak a vélemények. A Newyork Daily News feltétel nélkül elfogadja a demokratapárt határozatát, míg a Daily Mirror és a Newyork Herald Tribune élesen bírálja Roosevelten magatartását. A Newyork Times már nyíltan támadja Roosevelten.

Egyhangunak mondható Roosevelt jelöltetése

A szavazásnál leadtak összesen 1095 szavazatot, ebből Roosevelt kapott 947 szavazatot és ezzel újból őt választották meg elnökjelöltté. Ráta kívül jelöltek voltak még: Farley, a jelenlegi postaügyi miniszter, aki 72 szavazatot, Galler jelenlegi alelnök 61 szavazatot, Tardiss 9 és Cordell Hull külügyi államtitkár 5 szavazatot kapott. A szavazás eredményének kihirdetése után a kevesebb szavazatot kapott jelöltek visszaléptek és ennek következtében Roosevelt jelölése egyhangunak mondható.

Roosevelt rádió-beszéde

Newyork. A lapok jelentése szerint Roosevelt csütörtökön este rádióbeszédet mond, melyben bejelenti, hogy elfogadja a jelölést.

FRANCO:

„Spanyolország az a célja, hogy megvalósítsa a spanyol imperializmust“

Madrid. (Rador.) Csütörtökön a spanyol nemzeti forradalom évfordulója alkalmából az egész spanyol főváros virág és zászlódiszt öltött. Franco tábornagy a tábornoki kartól körülveve, fogadta 200.000 nemzeti szindikalista tisztelgő felvonulását.

Róma. (Stefani.) Római körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a spanyol hadsereg átszervezésének és úgy vélik, hogy Spanyolország bármelyik pillanatban a hadviselő sorába léphet. Ez az időpont már a közeli jövőben bekövetkezik.

Franco tábornagy, Spanyolország államfője abból az alkalomból, hogy átvitették neki a „Szent Ferdinand-rend“ jelvényeit, beszédet mondott, amelynek során a következőket hangoztatta:

— Spanyolország az a célja, hogy megvalósítsa a spanyol imperializmust. Spanyolország az a célja, hogy megvalósítsa a spanyol imperializmust. Spanyolország az a célja, hogy megvalósítsa a spanyol imperializmust. Spanyolország az a célja, hogy megvalósítsa a spanyol imperializmust.

Franco tábornok beszédének befejező szavai során utalt a polgárháború nagyobb csatáira, majd ismételt nemzeti egységre hívta fel a spanyol népet.

Caldovio tábornok, spanyol hadügyminiszter a mai nemzeti ünnep alkalmából a következő beszédet mondotta: Ez ünnepségek alkalmából elsősorban mély hódolattal és kegyelettel kell megemlékeznünk azokról a hősről, akik életüket adták a nemzeti spanyol mozgalomért. Most fegyverszünet van pillanatnyilag, de ekkor sem szabad elfelejtenünk azt, hogy olyan egységes és előrelátó munkát végezzünk, mely hazánk dicsőségére megteremtí a hatalmas spanyol birodalmat.

„Nagy politikai per indul Madridban“ . . .

Róma. Az olasz sajtó csütörtök reggeli száma mai a nagy spanyol nemzeti ünnepel foglalkozva visszaillesztést vetnek az 1936. július 18-i zászlóbotlásra, mely elérte azt, hogy Spanyolország valóban spanyollá vált. Carlo Solvetelle meggyilkolása után Franco visszatérhetett Marokkóból és Valenciában is kibontották a spanyol nacionalizmus zászlaját. A spanyol katonai nacionalizmusból európai nacionalizmus lett. Barrikádokon, tüzben és vasban fogant az új Spanyolország, amelynek temetőiben ezernyi olasz önkéntes aluszza örök álmát, de ugyanugy sok tízezerre megy az ott megsebesült olasz önkénteseknek száma, akik megpecsételték a két nép közötti igaz latin fegyverbarátságot és érdek-közösséget. Madridban — írja az olasz lap — egy nagy politikai per kezdődött, mely a nyugati plutokráciák ellen indult és a fallangisták nemzetmentő mozgalma túlterjedt az országhatárokon és most utolsó állomásként és akadémiként az európai kontinens felett gyámolodni akaró Londont ostromolja.

Gabro nyilatkozott Amerikában

Berlin. (Rador.) Gabro, a norvég parlament volt elnöke Amerikában odanyilatkozott, hogy annak idején a norvég haderő azért tüzelt a norvég partok felé közeledő német hajókra, mert azt hitte azokról, hogy angol hajóegységek. Most — nyilatkozik tovább

A beszédet az összes amerikai rádióállomások közvetíteni fogják.

Kemény lesz a választási harc

Newyork. Wander Welky, a köztársasági párt elnökjelöltje, mikor hírt szerzett arról, hogy Rooseveltet a demokraták újból jelölik, azt mondotta, hogy nagyon megvan elégedve, mert bár a választási harc igen nagy és kemény lesz, mégis kiváló az az ellenfél, akit pártja harmadszor is méltónak talál a jelölésre.

az elnök — a norvég partok alkalmasak az Anglia elleni támadásra és a Faroer, Grönland és Izland szigetek pedig Kanada elfoglalására lesznek alkalmasak a Birodalom számára.

Az új japán állam vajudása

Tokio. Konove herceg, a designált japán miniszterelnök a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy semmi akadályt nem lát kormánygyors megalakítására vonatkozólag. Az új kormány hivatása Konove herceg szerint elsősorban a külpolitika eddigi irányának gyökeres megváltoztatása, azonkívül pedig az ország fokozott felfegyverzése. Konove designálását általános rokonszenv kíséri. A japán újságok részletesen kommentálják azokat a tanácskozásokat, amelyekkel Konove az egyes politikusokkal folytat és leszögezik, hogy a legfontosabb a külügyi, hadügyi és tengerészeti tárcák minisztereinek személye. Az új külügyminiszter személye már magában vége nyíltan jellemezni fogja az új kormány egész orientációját. A japán újságok szerint Japán

A német sajtó Gabro nyilatkozatát nagyképpünnek, elkésettnek és tudatosan hízalgőnek tartja. Senki sem hiszi el amiket most sajtó maga mentegetésére ez a norvég államférfi állít, mert ez döntötte hazáját a szerencsétlenségbe, azután Stockholmba igyekezett Svédországot is belevonni a konfliktusba, majd pedig Amerikába menekült.

Egy ir cirkáló pusztulása

London. Az ir légügyi miniszterium jelentése szerint a City of Neverin nevű cirkáló, melyet előbb elveszettek hittek, most az újabb vizsgálat alapján elsüllyedt. A hajót elengéséges bombatámadás érte, legénységének 3 tagja a tengerbeveszett, a többi egy arra haladó gőzös angol kikötőbe vitte. Az ir hajó 1359 tonnás volt és gyümölcsöt hozott Liverpoolból.

Afrikai hajók Marselleben

Marseille. (Rador.) Egy hónapi szünetelés után Franciaország és Észak-Afrika között újból megindult a hajóforgalom. Algirból jöve ma megérkezett Marsellebe egy 6000 tonját hozó tehergőzös.

új külügyminiszterévé Konove herceg a délmandszuriai vasutak jelenlegi vezérigazgatóját óhajtja megnyerni.

Tova hadosztálytábornokot a Konove-kormány hadügyminiszterévé fogják kinevezni. Az új hadügyminiszter 56 éves, eddig a japán légierő főparancsnoka volt, 1919-ben Japán katonai attaséja volt Berlinben, 1937-ben a vezérkar főnöke lett és 1938-ban pedig a hadügyminiszterium államtitkári méltóságát töltötte be.

Tengerészeti körök véleménye szerint Yoshida tengernagy, volt tengerészeti miniszter megmarad az új kormányban is. Kusini herceg is a japán tengerészeti vezérkari főnöke, ma ez irányban folytatott megbeszélést a tengeresekkel.

Pénzügyminiszteri körrendelet az adóbehajtásokról és a köztisztviselői köteleességekről

Felüggeszlenek minden végrehajtást, ha az adótartozás nem haladja meg a 25 ezer lejt. „Tisztesség, fegyelem és tekintély“

Bucuresti. Leon pénzügyminiszter körrendeletet küldött a miniszterium összes alárendelt intézményeihez, mely a következőket tartalmazza:

— A pénzügyminiszterium átvétele alkalmából közlöm az összes hivatalnokokkal, hogy tőlük tisztességes, korrekt és fegyelmezett munkateljesítményt várok. A pénzügyminiszternek a költségvetés egyensúlyát kell szem előtt tartania és ezért a behajtásoknak és befizetéseknek pontosan kell történniük, hogy az összes állami kötelezettségeknek, a hadsereg felszerelésének, a fizetések, nyugdíjak, valamint egyéb kötelezettségeknek eleget tethessünk. A hátralékos adófizetőknek hazafias felszólítást kell küldeni, hogy teljesítsék sürgősen az elmulasztottakat. Az adóbehajtásra vonatkozólag a következőket rendelem el:

— Nem szabad azokat a lefoglalt ingatlanokat elárverezni adóhátralék fejében, ahol a tartozás 25 ezer lejt nem haladja meg.

— Fel kell függeszteni minden ilyen megkezdett végrehajtást, hátha az adózó egyéb jövedelméből kiegyenlíti a hátralékot.

— Mindenkinek el kell engedni a bírój és végrehajtási költségeket akik egész tartozásukat nyomban kifizetik, hogy a hátralékos adózó könnyebben teljesíthesse köteleességét.

— Fel kell függeszteni minden eljárást a koncentráltak és mozgósítottak valamint

azok családjával szemben.

— Elvárom, hogy a pénzügyi tisztviselők a törvényt igazságosan és pártatlanul alkalmazzák késedelem és az adóalanyok felesleges zaklatása nélkül, mert tisztában kell lenniük azzal, hogy az adózók teljesítménye adja meg az állam pénzügyi bevételeiből adódó egyensúlyt.

— Nem tűrök semmiféle hivatalos hatalommal való visszaélést vagy erkölcstelen hivatali magatartást, mert minden vétkes ellen a legkiméletlenebb eszközzel járok el. Elvárom, hogy a hivatali állás méltóságát és becsületét ne csak megóvják, hanem kifelé is demonstrálják a tisztviselők a megállapítási és behajtási pénzügyigazgatóságokon egyaránt. Akik érdemesek lesznek rá és a konkrét eredmények ezt meg is mutatják, természetesen előmenetelben és elismerésben részesítem. Mindenkitől kérem, hogy értesse meg az adózóval, milyen fontos az állammal szemben teljesítendő köteleessége. Meg vagyok győződve róla, hogy ezt az adózók meg is fogják érteni. A pénzügyi tisztviselő új jelszava: „Tisztesség, fegyelem és tekintély“ legyen, amely az új nacionalista irányzatban ennek a tisztviselőgárdának is kivívja az őt megillető helyet az államrendszerben és egyben az adózók tömege előtt is tiszteletet és megbecsülést szerez.

URANIA : Nagyjlmek színháza. Tel.: 12-32. MA; 5 órától.

Szenzációs 2 film 1 műsorban

I. „BAZZIA“

Wallace Beery. Izgalmas és megható bűnügyi dráma.

II. Miliza Korjus, Louise Rainer és Fernando Gravel

hatalmas énekes filmje: a Nagy keringő

JOHANN STRAUSS élete...

Legújabb háborús UFA hirdők!

Uj fejezetet nyitott Románia a petróleum történetében

Egy új rendelet törvény és várható jelleményei — Erdekes adatok a romániai petróleumtársaságok tulajdonjogi helyzetéről

Kolozsvárról jelentik: A „Monitorul Oficial” július 11-iki száma rendelet törvényt közölt, amely a petróleum-vállalatok részvényeinek forgalmát és ezzel együtt a vállalatok tulajdonjogának kérdését is, az állam ellenőrzése alá helyezi. A petróleum-részvényeket névreszólókká kell átalakítani, tekintet nélkül arra, hogy ezek a részvények belföldi állampolgárok, vagy külföldi tőkeérdekeltség birtokában vannak. Az így megkötött részvények pedig mind belföldön, mind külföldön csak a román nemzetgazdasági minisztérium engedélyével adhatók el, illetve irhatók át a vevőkre.

Ez a rendelet törvény, amelynek gazdaságpolitikai jelentőségét egyelőre fel sem lehet mérni, homlokterbe állítja a romániai petróleumkitermelésnél érdekelt külföldi tőke kérdését, minthogy nyilvánvaló, hogy a törvény ezeket a külföldi érdekeltségeket akarja elsősorban az állam ellenőrzése alá vonni. A kérdés megértéséhez mindenekelőtt tudnunk kell, hogy a nemzetközi tőke milyen szerepet játszott és játszik jelenleg a romániai petróleumiparban és kereskedelemben?

1913: A németek vezetnek

Dr. Muscoleanu Chr. román szakírónak a belföldi erőforrásokról szóló könyvében érdekes adatokat találhatunk arról, hogy a világháború milyen hatalmas eltolódásokat hozott a romániai petróleumtársaságok tulajdonjogi helyzetében. 1913-ban a három vezető romániai petróleumkitermelő vállalat jellege és az általuk kitermelt évi nyersolaj a következőképpen alakult:

Steaua Romana, német 402.360 tonna.
Astra-Romana, holland 444.025 tonna,
Romano-Americana, amerikai 323.228 tonna.

Ugyanakkor azonban a romániai petróleumfinomító vállalatok, külföldi érdekeltségük és évi maximális termelőképességük szerint a következőképpen oszlanak meg:

Steaua Romana, német 859.929 tonna.
Vega, német 508.116 tonna,
Aurora, német 275.000 tonna,
Noris, német 80.273 tonna,
Astra-Romana, holland 723.985 tonna,
Orion, holland 237.818 tonna,
Romano-Americana, amerikai 463.760 tonna,
Standard, osztrák-magyar 275.000 tonna,
Lumina, osztrák-magyar 27.072 tonna.

A Concordia, a Vega és a Creditul Petrolifer román petróleumtársaságok a Deutsche Erdöl A. G. érdekeltségében alakultak meg, míg a német Nobel-Rotchild-ház és a Deutsche Bank színeit viselő Europische Petroleum Union alapította a legtekintélyesebb román kőolajtársaságot, a Steaua Romanát.

A háború után

A világháború után a Deutsche Erdöl A. G. és az Europische Petroleum Union romániai érdekeltségei a győző nyugati nagyhatalmak birtokába kerültek, kivéve a Steaua Romana-nél levő német érdekeltség fejt, amelyet igen magas áron román bankok szereztek meg. Mindaz, amit a németek a román petróleumiparban elveszítettek, elenyésző kivétellel angol kezekbe, helyesebben a Royal-Dutch-Schell-Transport Ltd. birtokába került.

Lássuk most, hogyan alakul az egyes vezető petróleumtársaságok jelenlegi helyzete:

A legszámszerűsebb vállalat, az Astra Romana, amelynek alaptőkéje 2 milliárd 34 millió lej, tartalékai 1435 millió leire, beruházásai 4991 millió leire rúgnak, (1938. évi adatok.) A vállalat a Royal Dutch Schell angol petróleumtröszt érdekeltsége. Az Astra Romana kutjai 1938-ban 1.461.000 tonna nyersolajat termeltek, az ország teljes kőolajtermelésének 22 százalékát.

Tőkeerősség szempontjából az Astra Romana után következni a Steaua Romana következik, egymilliárd lej alaptőkével. Ez a vállalat 1938-ban 740 ezer tonna nyersolajat termelt ki, az ország egész termelésének 11 százalékát.

A Romano-Americana petróleumtársaság alaptőkéje 900 millió lej, tartalékai 672 millió leire, beruházásai 3724 millió leire rúgnak. A vállalat, amely 1938-ban 900 ezer tonna kőolajat termelt, vagyis az ország termelésének 13,6 százalékát, az amerikai Rockefeller-tröszt érdekeltsége.

4. sorrendben a 867 millió lej alaptőkéjű Con-

cordia petróleumtársaság következik, amelynek a belga tőke van jelenlegyebben érdekelve. A vállalat tartalékai 365 leire, beruházásai pedig 4497 millió leire rúgnak. 1938-ban 853 ezer tonna nyersolajat termelt, az ország egész termelésének 12,9 százalékát.

A Creditul Minier petróleumtársaság jön most sorra, 605 millió lej alaptőkével, 198 millió lej tartalékkal és 794 millió lej beruházott tőkével. A vállalat 1937-ben 482 ezer tonna nyersolajat termelt, az egész termelés 6 százalékát. A Creditul Minier néhány hónapja német érdekeltség.

A Steaua Romana angol érdekeltségű petróleumtársaság ellenőrzése alá tartoznak a 260 millió lej alaptőkéjű Sospiro kőolajvállalat.

Az Unirea, amely 363 millió lej alaptőkével működik, a Phoenix Oil and Transport Comp. Ltd. angol társaság érdekeltsége.

Az új törvény

Az előbbieket elmondása után érthető, ha a július 11-iki rendelet törvény gyakorlati alkalmazásának várható kihatásait élénk érdeklődéssel kísérik az egész nemzetközi sajtó és közvélemény. Románia a világ kőolajtermelő államainak sorában 1930-ban a negyedik, azóta a hatodik helyet foglalja el és 6 millió tonna körüli évi termelésével a legszámszerűsebb európai petróleumtermelő állam.

Az új rendelet törvény mindössze öt cikkelyből

ál. Az első cikk úgy intézkedik, hogy a petróleum-termelésével, feldolgozásával és forgalomba hozatalával foglalkozó vállalatok részvényei csak névreszólók lehetnek, ami lehetővé teszi a részvények tulajdonosainak a megállapítását.

A második cikk értelmében a petróleumvállalatok részvényesének 30 napon belül, tehát augusztus 11-ig bezárólag, névreszólókká átalakított részvényeiket láttamoztatás végett be kell mutatniuk a nemzetgazdasági minisztériumnak, illetőleg külföldön a román követségeknek, vagy konzulátusoknak.

A harmadik cikk szerint ugyanakkor, amikor a részvényes részvényeit az illetékes román hatóságoknál bemutatja, igazolnia kell azt is hogy, mikor és milyen formában jutott a kérdéses részvények birtokába. Különösen azt a körülményt fogják szigorúan kivizsgálni, vajon az egyes részvényesek nem az új rendelet törvény életbejöttét követően jutottak-e a részvények birtokába? Ha bizonyítást nyerül fel, hogy valamely részvényes részvényerdekeltségét bármely oknál fogva gyorsan más kezére akarja átjuttatni, a hatóságok tényleges tulajdonosokként a törvény életbejöttét megelőző tulajdonosokat ismerik el.

A negyedik szakasz szerint a petróleumvállalatok részvényei csak a nemzetgazdasági minisztérium engedélyével adhatók el, vagy zálogosíthatók el. A minisztérium az eladást jóváhagyó, vagy megtagadó határozatait nem köteles megindokolni.

Az ötödik cikk végül kimondja, hogy az új rendelet törvény intézkedései közjogi jellegűek és így helyettesítik a petróleumtársaságok alapszabályainak, vagy alapítási okiratainak minden ezzel ellentétes intézkedéseit.

A petróleum világtörténetében ezzel Románia új fejezetet nyitott.

DR. RÖSZLER VIKTOR

A közeli napokban megkezdődik a vállalatok személyzetének ellenőrzése

Körlevél a vállalatokhoz az ellenőrzésről

Szigoru miniszteri intézkedések a különböző ellenőrök és felügyelők vidéki működésének megrendszabályozásáról

Temestartomány királyi helytartósága, illetve Faur Liviu vezérfelügyelő, a nemzetgazdasági minisztériumnak a királyi helytartóság mellett működő külső szolgálatának vezetője körlevelet intézett az aradi vállalatokhoz arról, hogy

a közeli napokban megkezdődik a vállalatok személyzetének ellenőrzése, a körlevél felkéri tehát az érdekelteket, hogy gyűjtsék össze a teljes személyzet szükséges igazoló iratait, amelyek a következők:

Románok számára állampolgársági (nemzetiségi) bizonyítvány, tanulmányi bizonyítványok, a képesített munkásoknak szakmai igazoló irataikat is be kell mutatniuk, mint például: a mester- vagy segédkönyv, stb., a faji származásu román alkalmazottaknak hiteles iratokat kell bemutatniuk faji származásukról (születési bizonylat, községi bizonyítvány). Izraelita vallásuk kötelesek az állampolgársági felülvizsgálatról és állampolgárságuknak elismeréséről szóló okirataikat is benyújtani. Idegen állampolgárok a következő igazoló iratokat kötelesek betérjeszteni: utlevél, szabad közlekedési engedély, (Biletul de libera pe trecere), tanulmányi bizonyítványok és a foglalkozás gyakorlásának engedélyezéséről szóló okmány. Nőknek csajádi iratlapjukra vonatkozó helyzetüket is igazolni kell és ha házasok, kötelesek betérjeszteni férjük állampolgársági bizonyítványát.

A körlevél a következő megállapításokat tartalmazza még: Mivel Önöket valósággal megrohanják a különböző felügyelők és ellenőrök, akik legjobb esetben nem is igazolják jogosultságukat, akik ismeretlenek és ellenőrzést gyakorolnak, amire nem illetékesek, tisztelettel közöljük a következőket:

A minisztérium úgy intézkedett, hogy valamennyi ellenőr és felügyelő, akinek ellenőrzést kell gyakorolnia, előbb jelentkeznie nálunk,

Következésképpen saját érdekében felhívjuk Önt, hogy jövőben a helyi hatósági személyeken kívül, akiket ismernek, utasításnak vissza vállalatauk területén minden olyan ellenőrzést, amelyet ismeretlen személyek kívánnak eszközölni, mindaddig, amíg szabályszerű és általunk láttamozott meghatalmazásukat felmutatják, vagy pedig ha az illetőket a helyi hatóságok Önök által ismert vezetői mutatják be,

mint például a munkügyi vezérfelügyelő, ipari vezérfelügyelő, pénzügyi vezérfelügyelő, rendőrszolgálati felügyelő, pénzügyi felügyelő, kereskedelmi felügyelő, pénzügyigazgató, vagy valamilyen minisztérium részéről a tartomány mellett működő külső szolgálat főnöke. Ez alkaommal

felkérjük a vállalatokat, különösen pedig a volt aradi iparfelügyelőség területén működő iparvállalatokat, hogy saját érdekében és azért, hogy gyors elintézészt kapjanak, a jövőben minden kérésüket közvetlen a nyolcadik kerületi iparfelügyelőséghez intézzék, melynek címe: Temesvár, III., Lahovary-tér 5.

Ami a termelés csökkentését illeti a tavalyi mennyiségekhez viszonyítva, akár ejbocsátásokkal, akár a munkaidő csökkentésével történjék ez, tisztelettel közöljük, hogy ezek a kérdések elsősorban a nemzetgazdasági minisztérium szerveinek hatáskörébe tartoznak, mint iparfelügyelőség, kereskedelmi és bányafelügyelőségek, amelyeket elsősorban kötelesek az érdekeltek értesíteni. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy

ezen hatóságok előzetes értesítése és a nemzetgazdasági minisztérium előzetes jóváhagyása nélkül a termelés nem csökkenthető, mert ellenkező eset az 1940. március negyedik törvény harmadik szakasza szerinti közhágásként minősül.

CORSO nváron is a legnagyobb színgereket hozza! Nvított felől

5, 7.30, 9.30 órákor

Vidámság, derű, jókedv numor!

I. **Andy Hardy** milliomas
Mickey Rooney, Lewis Stone

II. **STAN és BRAN**
Komédiások

Legujabb UFA híradók!

Az Egyesült Államok a világ legnagyobb

81.700.000 angol-amerikai 8.000.000 német 38.300.000 egyéb nemzetiség **nemzetiségi országa**

Érte mi szempontok az USA elnökválasztási hadjáratának küszöbén

Csikágóban, az Északamerikai Egyesült-Államok második legnagyobb városában döntött a jelenleg kormánytöbbséget képviselő demokrata-párt elnökjelölő nagygyűlése: Rooseveltt, az USA jelenlegi elnöke áll ezuttal is a választási küzdelem középpontjában, a demokrata párt harmadszor is jelöli Rooseveltet az elnöki méltóságra.

Ez a határozat még csak előjáték. Csak előjel az Egyesült-Államok politikájában elkövetkező műveletek előtt. A csikágói döntés még nem jelent végleges választ azokra a kérdésekre, amelyek az Újvilág követendő politikai útját illetően egyre gyorsabban merülnek fel világszerte.

Ki lesz az Egyesült-Államok elnöke? Birja-e még a demokrata párt, Rooseveltt nevével választási zászlaján, az Egyesült-Államok lakosságának olyan méretű rokonszenvét és bizalmát, hogy megszerezze a többséget? Olyan kérdések ezek, amelyek meghaladják a „belügy” jellegét s amelyekre egyelőre még a híressé vált „közvélemény-kutató intézet” sem tudna választ adni. Különös tekintettel az események iramára. Mert az események fejlődése az a tényező, amely meghatározza majd: miképpen dönt a mintegy 128 millió lakost számláló államszövetség lakossága, amikor állampolgári kötelessége a szavazóhelyiségekbe szöli. Hiszen igaz, hogy ez a 128 millió ember USA-állam-polgár, de egyben a világ legvegyesebb népesség szövénye, amit nem lehet és nem szabad figyelmen kívül hagyni a nemzetiség szellemének és politikájának az Óvilágban történt új, hatalmas fellobbanása idején.

Fajok és népek őserdeje: az Északamerikai Egyesült Államok

A negyvennyolc csillagos, sávos lobogó árnyékában ugyanis harmincegy olyan nemzet, sőt bizonyos vonatkozásban faj fial élnek, akik bármennyire is hozzádomáltak, hozzáhasználtak az Újvilág életüteméhez. Léteikéhez, szükségletéhez és követelményéhez — mégis nemzetiségek maradtak, igen, értelmeleg az USA amerikai állampolgárok hatalmas közössége, érzelmeleg azonban feltétlen ott lappang lakosságának idegenszerében a világesemények utánrezgése, ime, a számadatok, amelyek mindennél világosabban mutatják azokat a szempontokat, amelyek legalábbis szintén érvényesülnek az Északamerikai Egyesült-Államok közvéleményének — még a mai parancsuralmi rendszer felé hajló korszellem légkörében is — döntőjelentőségű kialakulásában. Az USA népesség tagozódásának táblázata a következő:

Nemzetiség	Lakosság
Amerikai angol	81.700.000
Néger	13.000.000
Német	8.000.000
Ir	6.500.000
Olasz	2.500.000
Lengyel	1.600.000
Svéd	1.000.000
Francia	800.000
Norvég	700.000
Cseh	500.000
Szlovák	450.000
Magyar	400.000
Orosz	300.000
Spanyol	300.000
Holland	300.000
Dán	300.000
Indián	250.000
Finn	200.000
Litván	200.000
Japán	155.000
Szlovén	150.000
Ukrán	150.000
Görög	125.000
Rómán	100.000
Horvát	100.000
Flammand	80.000
Lett	80.000
Óriánv	70.000
Kínai	70.000
Portugál	50.000
Szerb	50.000

Ennek a számszorosításnak néhány érdekes vonatkozása többek között a következő: az Egyesült-Államokban élő németek közül mintegy 1,5 millió nem az Újvilágban született, tehát ugynevezett első nemzedék. A 2,5 milliónyi olasz nemzetiségű USA-állampolgár helyezésére nem csekély befolyást gyakorol, hogy Délamerikában, nevezetesen Braziliában és Argentínában további 3,5 millió olasz él (Braziliában 1.800.000, Argentínában 1.700.000). A 6,5 milliónyi amerikai ir lakosság-csoport az ir nemzet többségét jelenti, mert az ir szabadállam és Nagybritannia területén összesen mindössze 4.000.000 az irak száma.

Az Amerikai Egyesült-Államok ezek szerint a vil-

Görögország nemzeti ünnepre készül

Athén. A görög lapok már most írják azokról a nagy előkészületekről, melyeket egész Görögország az augusztus 4-i nemzeti ünnep megünneplésére tesz. 1935. augusztus 4-ének megünneplése Metaxas miniszterelnöknek és kormányának kiván hálával adózni, akik megmentették a görög népet a háború borzalmaiktól, megfelelő hiteket szereztek külföldről Görögországnak és mentesítették a népet új adók sulyától.

lág leghatalmasabb nemzetiségi állama, amelyben 38,5 millió népkisebbség él — egyenrangú állampolgárként. Ez érthető is, ha figyelembe vesszük hogy az Újvilág nagy köztársasága valóságos népvándorlásból született: az ország telepítés következménye s elegendő,

Nemzetiségi érzés — a yankee utraválója

A látszat mindenestre azt mutatja hogy az Újvilág új ember-csoportja, a népvándorlásszerű letelepülés nyomán kialakult yankee-jellem eiszakadt az Óvilágtól, kiszakadt a távoli gondolatvilágból, új talajban új gyökereket eresztett. Az anyagviség tanának valóban ragyogó igazolása az a fejlődési folyamat, amelyen az Egyesült-Államok embermilliói keresztülmentek és amelyen nyilvánvalóan tovább haladtak. Giganikus erejű gazdasági érdekközösség, új tőke, és munkarendszer szövénye, az együttélés ezer fő- és mellékvonalközös következménye kapcsolta össze az Államok lakosságát... és mégis: ki merné tagadni, hogy az amerikai német szíve együtt dobban az Óvilág németjének szívével, független minden politikai világnézeti, vagy társadalomtudományi szemponttól. S ha ezek az érzések eddig csak felületesek is voltak az utóbbi évek eseményei kétségtelen megtörték azt az egységes ütközést, amit az USA lakosságának közvéleménye jelentett amerikalasság szempontjából és a nemzetiségi érzés mozaikdarabjaira törte sokmillió egyén érzelmevilágát.

Nem, a nemzetiség érzését nem lehetett néhány, vagy éppen egy-két nemzedéken keresztül, pillanatnyi

ha csak azt említiük, hogy 1820-tól 1936-ig 38.000.000 ember vándorolt be e ebből 33.000.000 európai. Az USA népessége 100 év alatt, vagyis 1830. és 1930. között 13.000.000 lélekről 123.000.000-ra szaporodott, ami most már rége a belső szaporulat következménye, mert 1921 óta a bevándorlás csaknem teljesen megszűnt.

Csikágó, az igazi amerikai város

Mindennél tellemzőbb különben annak a városnak lakosság-összetétele, amelynek falai között jelenleg a demokrata-párt elnökjelölő nagygyűlése folyik. Hivatalos kimutatás szerint ebben a 3.376.000 lakosú városban 550.000 lengyel, 500.000 német, 310.000 néger, 250.000 ir, 240.000 olasz, 230.000 orosz, 190.000 svéd, 160.000 cseh, 140.000 angol, 90.000 kanadai, 75.000 litván, 70.000 osztrák, 65.000 norvég, 40.000 magyar, 40.000 szerb és horvát, 35.000 dán, valamint 31.000 görög, holland, román, francia, mexikói, svájci, belga, finn, lett, török, kínai, japán, indus és szíriai...

Érdekes viszont, hogy ennek ellenére, Csikágóban például nem képezhetl vita tárgyát hogy a városnak milyen nemzetiségű polgármestere legyen? Nem fordult még elő, hogy a félmillió lelket meghaladó lélekség magának követelte volna a város vezetését, számbeli túlsúlyára való hivatkozással és természetesen így szó sem lehet arról, hogy a nemzetiségi számarány szerint határozzák meg az első és második polgármesteri állást vagy a tanácsnokságok egymásközötti felosztását.

Mintahogyan valószínűleg az sem jelent számbavehető szempontot, hogy Rooseveltt tulajdonképpen „holland”...

Csikágóról nem azt említi a lexikonok és leírások, hogy a nemzetiségek valóságos Babelje, hanem, hogy itt működik a világ legnagyobb állatvágó ipara. Itt vannak a leghatalmasabb vágóhidak, hogy vasútnara és fatereskedelme telentezős igen. Csikágó két meggyetemén fajra és nemzetiségre való tekintet nélkül megtartják az angol-amerikai nyelvű előadásokat.

Új helyzetnek megfelelően — hiszen a történelemben egy-két nemzedék élettartama csak pillanat. — levetkőzni. A nemzetiségi érzést a yankee utraválóinak kapta, apától és nagyapától, nemzedékek hosszú sorától örökölte s mindinkább felfedezi, az események visszényében egyre fontosabbnak ismeri fel, ezt az új életre kelte csodaszert. S ami a legérdekesebb, ez a felfedezés nem jelenti a yankee-mivolt megtagadását. Ellenkezőleg, az Újvilág holnapjára való tekintettel élednek a belső rokonérzésekből sarmló állásfoglalások. Az a yankee, aki nemzetiségi érzéselt engedni érvényesül, fennen hirdeti, hogy meggyőződése szerint az általa vélt tájékozódás a legmegfelelőbb az Egyesült-Államok számára.

Természetes, hogy nem ilyen egyszerű ez a folyamat, hiszen párt, és társadalmi vonatkozások, a keveredés hatalmas, feltartóztatathatlan munkája, gazdasági érdekek s más ezer fő- és mellék szempont érvényesül az Északamerikai Egyesült-Államok közvéleményének kialakulásánál. De kétségtelen, hogy az aki nem számol az érzelmi szempontokon kívül az itt valóságosan említett érzelmi tényekkel, az gazda nélkül csinál számadást...

(— v)

Gyászünnepség Maria királyné szívének balcic-i szentélyében

Balcic, Maria királyné elhalálzásának harmincötödik évfordulóján nagy gyászünnepséget rendeztek abban a szentélyben, amelynek oltárában a nagy királyné utolsó kivánságához képest be van falazva a királyné szíve.

A gyászünnepségen ott voltak: Mosescu Octavian, Balcic város polgármestere, Racoviceanu tábornok, valamint Leon, Cancicov

és más neves művészek. A balcici tengeri hajóegységek főparancsnoka nagy tengerész-tiszti küldöttség élén hatalmas rózsacsokrot helyezett az oltárra, hogy kifejezze a román királyné tengerészet hódolatát annak a nagy királynének emléke előtt, aki a Dobrudzsai határ mentén és a tenger zajló hullámai mellett oltárba-ágvazott szívében örködik nemzetén.

Meghosszabbították a megszállott területekre vonatkozó váltók és egyéb esedékességek lejáratí érvényét

Bucuresti. A Monitorul Oficial mai számában legmagasabb királyi dekrétumot közöl. A dekrétum szerint mindazon természetes és jogiszemélyek számára, akik Bessarabia és Északbukovina jelenleg megszállott területein laktak a váltók és kötelezvények esedékességét bármilyen legyen a váltó vagy kötelezvény kibocsátási helye vagy az általuk kötött üzletkötés helye, 1940. december 31-ig meg-

hosszabbították. Ugyancsak meghosszabbították azoknak a hasonló okiratoknak esedékességét is, amelyeknek fizetési helyekéat a megszállott Bessarabia vagy Északbukovina van feltüntetve. Bankok és hitelintézetek folyószámlái és határidőre, vagy látraszóló összegei nem esnek a dekrétum rendelkezései alá. A különleges megállapodások természetesen érvényben maradnak.

FORUM filmszínház nvaron is nagy filmeket játszik. Tel: 20-10.

Ma szonzációs Estő: műsor

I. A titokzatos ékszertolvaj

Izzalmas gangsterfilm, Douglas Fairbanks Jr. és Valerie Hobson-nal.

Uj UFA háborus híradók!

II. Tamadás a Földközi-tengeren

Minden idők legaktuálisabb filmje, Richard Greene és Nancy Kelly-vel.

Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órakor.

ARADI KOZLONY

e foni: 1-31. sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj... 840 lel. Negyedéves: 210 lel. Hátrébb... 420. Egy hó: apra 70.

Munkácsy párisi képei

A Transkontinent Press jelentése nyomán megírjuk, hogy a magyar kormány el akar látni a párisi hatóságoknál, hogy adják vissza Munkácsy Mihálynak, a világhírű magyar festőművésznek a képeit Magyarországnak. Azokról a Munkácsy-képekről van szó, amelyeket a versaillesi békeszerződés alapján foglaltak le és most egy párisi palotában vannak. A magyar kormány a hazahozandó képeket Munkácsy szülővárosának muzeumában akarja elhelyezni.

Nem véletlen, hogy a világháború után a franciák lefoglalták a Párisban található Munkácsy-képeket. Páris és a francia felső tízezer ismerte az utólrhetetlen magyar művészethetség alkotásait, amelyek nagy része a Fény városában készült. A már jómódu és hírneves Munkácsyknak 1870-ben Weimar városa tanári állást ajánlott fel a képművészeti akadémián, de közben Goupil párisi műkereskedő olyan ténves ajánlatot tett a művésznek, hogy Munkácsy lemondott a tanári állásról és 1871-ben Párisba költözött. A francia fővárosban Munkácsy ragyogó műtermét rendezte be magának és itt festette meg az első franciaországi képét, az Éjjeli csavargók-ot, amely az 1873-ik évi Szalon kiállításán második aranyérmot kapott. Ebben az időben készült a Zálogház című festménye is, amely most a newyorki Metropolitan Muzeumban van. Ezek az alkotások és későbbi képei nemcsak híressé és a legkeresettebb festők egyikevé tették Munkácsyt, hanem az egykori francia irodalmi, művészeti és politikai élet egyik legfényesebb és legnépszerűbb központjává tették a műtermét. Franciaország egyik vezetői a másikig a zseniális magyar festőművész nevével visszhangzott, Munkácsyt pedig fejedelmi pompával és hódolattal vették körül a barátai és tisztelői.

A következő években a magyar népeletheől vett tárgyakat festett Munkácsy Izv keletkezett 1875-ben a Falu hőse s az Ujconozás című képe, valamint az ugyancsak Amerikába vándorolt Műteremben című alkotása. De az igazi Munkácsy csak ezután kezdett kibontakozni a párisiak szeme előtt, amikor a kisebb enteriók helyett nagyvonalú képekre tért át. Az első ilyen kompozíciója Milton volt, amely 1878-ban a párisi Szalon díszermét vitte el. 1879-ben Münchenben pedig aranyérmot kapott. Ez a kép most a newyorki Lennox Librayban van. Egy év múlva készült el a Krisztus Pilátus előtt, miközben a Colpachi részlet és Két család című kisebb képek is megfestette. Párisban született meg a Kálvária, majd a Mozart című nagyméretű festménye, azonkívül több arckép, köztük a Liszt Ferenc portréja is. Munkácsyt hazulról is elhalmozták megrendelésekkel és ezek a képek mind Párisban készültek és keltettek előbb általános elismerést. A milléniumi év alkalmából a magyar kormány megbízást adott neki a Honfoglalás megfestésére és ezt a képet is Párisban alkotta meg Munkácsy. A megfestített munkában kimerült művész lábba figyelmeztették az orvosai és barátai. Munkácsy hihetetlen szívóssággal dolgozott tovább és megfestette 1891-ben az Andrássy grófok terebesei sírboltjának kápolnája részére a Szentasszonyok a keresztjánál című oltárképet, majd 1896-ban az Ecce Homo-t. Ez volt az utolsó, talán legnagyobb méretű alkotása. Tulajdonképpen idegei felmondták a szolgálatot.

Királyi audienclák. Bucuressti Őfelsége, a király július 18-án délután fogadta Teofil Sidorovici országgyőriparancsnokot, Edith von Koller urnót és Pierrot Puricelli szenátort.

Franasovic a francia külügyminiszternél. Vichy. (Rador.) Baudoín francia külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Franasovici Richardot, Románia franciaországi nagykövetét.

Hitler elűntette Franco tábornagyot. Berlin Hitler vezér és kancellár Franco tábornagnak, a mai spanyol nemzeti ünnepe alkalmából, a Porosz Arany Sas rend nagykeresztjét adományozta.

Német tanulmányi bizottság ünneplése. Florenche. Róma. Az Olaszországot járó német tanulmányi bizottság Nápolyból jövet ma Florenche érkezett, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták.

A görög trónörökös keresztelődje. Athén. (Rador.) Az újszülött görög trónörökös szombaton keresztelik meg. A görög főherceg a keresztelésben Constantin nevet kapja, mert nagybátyja után nevezik el. A keresztapjai tisztséget a szárazföldi, tengeri és légihaderő egy-egy tábornoka látja el.

Gabrílovics és Molotov tárgyalása. Moszkvából jelentik: Molotov szovjet külügyi népbiztos kihallgatáson fogadta Gabrílovics követet. Jugoszlávia moszkvai meghatalmazott miniszterét. (Rador.)

A nemzetnevelésügyi minisztérium új vezértitkára. Bucuressti. Caracostea nemzetnevelésügyi miniszter Marcu Alexandru professzort a minisztérium vezértitkárává nevezte ki.

Megszűnt a túlóra is a minisztériumokban. Bucuressti. Gh. Leon átmeneti földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy augusztus elsejétől kezdődőleg a minisztérium tisztviselői költségvetésben megállapított fizetésükön kívül semmilyen pótlékot nem vehetnek fel. A túlórákért indokolt esetekben azt a díjat kaphják, amit majd a minisztertanácsi jegyzőkönyv megállapít.

Két új vezértitkár a pénzügyminisztériumban. Bucuressti. Leon pénzügyminiszter két új vezértitkárt nevezett ki a pénzügyminisztériumba. Eugen Demetrescu, a bélyegosztály volt főnöke és V. Dimitriu, az egvényesadó-osztály volt főnöke személyében.

30 és fél millió lel a Vörös Kereszt gyűjtése

Bucuresstiből jelentik: A Vörös Kereszt a mai napra 30 millió 574 ezer 249 lelt gyűjtött a menekültek javára.

Visszatért Berlinből a magyar kormányzó fia. Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda munkatársa: vitéz nagybányai Horthy István, a magyar kormányzó legidősebb fia, a Magyar Állam Vasutak elnöke a német fővárosban tartózkodott, ahol néhány napot töltött. Ez alatt az idő alatt meglátogatta a birodalmi közlekedési minisztériumot és résztvett a „Mer“ közép-európai természetjáró iroda közgyűlésén. Horthy István csütörtökön hagyta el Berlint. (Rador.)

A többségi tantestület faji felülvizsgálása. Bucuresstiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztériumban most dolgoznak a zsidó, vagy ki-keresztelkedett zsidó tanerők künutatólásának az összeállításán. Ezeket tudvalévően eltávolítják az oktatói karból.

SZÁMLAKÖNYVEK KÖTELEZŐ LÁTTAMOZÁSA. A számlakönyvek kötelező láttamozására vonatkozó közlemény kiegészítésül a pénzügyigazgatóság II. omeletének 25.ös számú szabályában történik és a láttamozás elmulasztása esetén ezer leltől tízezer leltig terjedhető pénzbírságot rónak ki.

Rongynap-okat rendeznek Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar textilipar a hulladék gyűjtésére külön vállalatot alapított. Ez a vállalat rövidesen megkezdí működését. A textil-hulladékok gyűjtésére az egész országban „rongynap-okat rendeznek.

BENZINJEGYET VEZETNEK BE TÖRÖKORSZÁGBAN. Istambulból jelentik: A török kormány elhatározta, hogy a kávénak már előbb bevezetett adójolásán kívül a benzínre is bevezetik a jegyrendszert. (Rador.)

Vtrágnyelven

Ura, valaki hamisan látszik közöttünk. Nem tudom ki az, de ha nem hagyja abba, ki- verem a másik szemét is...

Besarábia beosztása a Szovjet új államrendszerébe

„Transnistriával“ egyesítik „Moldva“ nevű új köztársasággá

Bucuresstiből jelentik: A moszkvai kormány elhatározta, hogy Besarabiát egyesíti Transnistriával, — ahogy a Dnyeszteren túli, jórészt román lakosság tartományt eddig nevezték — és az egész új federatív szovjetköztársaságot Moldvának nevezzék el. A fővárosi lapok megjegyzik, hogy ezzel az elnevezéssel a Szovjet elismeri, hogy egy az eddigi Transnistriát, mint a most hozzácsatolt Besarabiát túlnyomó többségben moldvailak — románok — lakják.

Német-török kereskedelmi egyezmény. Istambulból jelenti a DNB, hogy Németország és Törökország között kereskedelmi egyezményt írtak alá. Ennek értelmében Törökország nagyobb mennyiségű gyapotot és mezőgazdasági terméket szállít Németországnak és ennek ellenében gépeket és repülőgépmotort kap. Rador.

A zsidókérdésről cikksorozatot közöl a Curentul. Bucuressti. (Rador.) A „Curentul“ című lap cikksorozat közlését kezdte meg a zsidókérdéssel kapcsolatban. Első cikke keretében A. C. Cuza professzor, királyi tanácsos nyilatkozatát közli, amely a következőket hangoztatja: „A zsidókérdés komplexumot képez, amelyet csupán egységes megoldások alkalmazása után intézhet el a miniszter, aki meg van győződve azon megoldások szükségéről, melyeknek végrehajtását odaadón kívánja.“

Megindult a Besarábiában eltűnt nemzetkisebbségek összeírása. A Magyar Népközség hánsági irodája megkezdte a magyar családok bejelentései alapján a Besarábiában és az Északbukovinában eltűnt magyar nemzetiségű személyek összeírását. Eddig már negyven személyt jelentettek be. Az összeírást még ezen a héten folytatják és azért mindazok, akiknek a hozzátartozóiuk a két országrészben eltűnt, tegyék meg az erre vonatkozó bejelentést a temesvári Magyar Házban. A Magyar Népközség érintkezésbe lép a hivatalos helyekkel, hogy a bejelentett személyek sorsáról bizonyosságot szerezzen.

MAGYARORSZÁG NÉMETORSZÁGNAK ÉS OLASZORSZÁGNAK ADJA EL GABONAFELSZÉLÉST. Budapestről jelentik: A római nemzetközi mezőgazdasági intézet további megállapításai szerint Magyarországon 2 millió 7 ezer tonnára becsülik az 1940. évi búzatermést. Az elmúlt évi 3 millió tonnás búzaterméshez viszonyítva kevés visszaesés mutat ez a szám. Az értékesítési lehetőségeket, valamint a gabonapiacot Magyarországon a legkevésbé sem befolyásolják az európai események, mert Magyarországon bármilyen nagy búzafelisleglet is el tudja helyezni Németországban és Olaszországban. A tengeri piac is a lehető legelőnyösebb Magyarországon. A kereslet és a kínálat egyaránt nagy s az árak ehhez viszonyítva állandóan emelkednek. Így június hó végén 2390 pengőért vásárolták a tengerit a budapesti terménytőzsden.

Hétszázezer lelt hársággal sújtották mert nem fizette be a hadfelszerelési adót. Bucuresstiből jelentik: Lazar Gorovici bucuressti-l Bdul Carol 45. szám alatt lakó kereskedőt, több üzlet tulajdonosát, 700.000 lejes bírsággal sújtották, mert nem fizette meg a hadfelszerelés céljára szolgáló adót.

Üzletek zárórája üdülő- és gyógyhelyeken. A munkaügyi minisztérium rendelkezést bocsátott ki a hivatalosan elismert üdülő- és gyógyhelyek üzleteinek zárójárójáról, június 15-től szeptember 15-ig szóló érvényvel. Vasárnap és ünnepnapokon az összes kereskedések — kocsmák és bodegák kivételével — déli 12 óráig nyitva tarthatók, a vendéglők egész nap nyitva tarthatók, míg a bodegák déli 12 óráig nem nyithatók ki, a kocsmák pedig csak 12 és 7 óra között állhatnak a közönség rendelkezésére. Borbély- és fodrászműhelyek vasárnap déli 12 óráig ki nyithatók, viszont hétfőn ugyancsak 12 óráig zárva kell tartaniok. Munkanapokon az említett helységekből az összes üzletek reggel 7 órakor nyithatók, déli 1 óráig, délután 4 órakor nyithatók ismét, este 9 óráig, beleértve a szombatot és az ünnepeket megelőző napokat is. Kivételt képeznek a vendéglők, bodegák és kocsmák, amelyek egész nap nyitva tarthatók.

A MEGSZÜNTETETT ITALMÉRÉSI ENGEDÉLYEK ÜGYE. Ismeretes, hogy a régi rendszer alapján kiadott italmérési engedélyeket megszüntetik, illetve visszavonják. Összesen 99 darab ilyen engedély ügye foglalkoztatja az aradi pénzügyigazgatóságot, ennyi esetre vonatkozik a megye területén a rendelkezés. Az érdekelték nagy része kérvénnyel fordult a pénzügyminisztériumhoz, kérve az italmérési engedély további megadását.

Newyorkba mentették az angol Nemzeti Bank aranykészletének egy részét

Newyork (Rador.) Ma 25 millió dollár értékű arany érkezett Newyorkba, amely az Angol Bank tulajdona. A Newyork Herald Tribune szerint a Federal Reserve banknál eddig letétbe helyezett arany értéke egy milliárd 750 millió dollárt tesz ki.

SPORT KÖZLÖNY

Mi volt az oka a válogatott csapat frankfurti vereségének?

Lupas, a Venus aradi származású válogatottja beszél a német-román meccsről

Lupas, a Gloria volt kitért fedezetjátékosa, mint ismeretes, egy év óta a bajnokságban, a Venus együttesében szerepel. Többször játszott a válogatott csapatban is. Most szabadságát tölti Aradon. Lupas tagja volt a Frankfurtban szereplő román válogatott csapatnak, amely, mint ismeretes, súlyos, 9:3 arányú vereséget szenvedett Németország válogatott együttesétől. A válogatott csapat aradi származású játékosa a következőkben mondotta el élményeit:

Rövid utazás után érkeztem Frankfurtba. Gyönyörű tájakon keresztül vitt a vonat, de az utazás mégis fárasztó volt, úgy hogy pénteken a megérkezésem után a szokásos sétát is le kellett mondanunk, annyira fáradtak voltunk a fiúk. Péntekről szombatra virradó éjszaka légiutadó volt és mi is levoztunk a légóktól pincékbe. A légiutadó során a lakosság a legpéldaadóbb figyelemmel nyugodtsággal tartotta magát az utasításokhoz.

A légvédelmi pincékben hallottuk az ágyúkörgését, viszont bombarobbanások nem történtek. Nagyszerű fogadtatásban volt részünk, operában, színházban és moziban jelent meg a csapat.

A mérkőzés a frankfurti városi stadionban folyt le 40 ezer néző előtt. A német csapat fiataljai, a kitért bécsi származású rutinié, Hahne-

mann vezetése mellett pompásan játszottak.

A német válogatott csapat taktikája sokkal jobb volt és mire rájöttünk a német taktika ellenszereire, az ellenfél már 4:0 arányban vezetett.

A játék képe alapján nem érdemeltük meg a nagy gólarányú vereséget, a reális arány 5:3 lett volna. Csapatunk is nagyon sok támadást vezetett, sőt területi fölényt is kihasználva, viszont a német csapatnak minden sikerült. Egy-két huzás után kapunk előt volt a labda, utána védelmi hiba következett és a németek máris gólt értek el. A hosszú utazás okozta fáradtság, a Rapid-játékosok Szabadkán történt 120 perces küzdelem ezeket a fiukat még fáradtabbá tette, úgy hogy nem tudtuk fitt kondícióban kiállni a küzdelemre, nekünk Venus játékosoknak pedig mindenestre hiányzott a két hét óta elmaradt edzés.

Válogatott csapatunkból igazán jól Pioesteanu és Juhász játszottak.

A németek meg voltak elégedve a csapat játékával és ők is elismerik, hogy csapatunk a mezőnyben tetszetős, szép futballt játszik és technikás, képzett játékosokból áll.

Még a Venus csapatával kapcsolatban elmondta Lupas hogy Jánossy, az együttes edzője, meghosszabbította szerződését és így ő lesz ebben a szezonban is a bajnokság edzője.

Megváltozik Magyarországon a professzionista labdarugás rendszere

Budapest. A négyes legfelsőbb labdarugótanács, élén Gidófalvy Pál dr. miniszteri biztossal, ülést tartott, melyen nagyfontosságú elvi határozatokat hoztak a magyar labdarugósportra vonatkozólag. Kimondta a bizottság, hogy a profi labdarugósport rendszerét meg kell változtatni, jóváhagyta az 1940-1941. évi bajnoki

beosztásokat és szükségesnek tartja az egész magyar labdarugósportnak felújítását, illetve a vezetők kicserélését nemzeti és sportszempontból teljesen kifogástalan egyénekké. Az elvileg kimondott reformokat külön bizottságok fogják megvalósítani.

Augusztus 18-án játszik le a Kis Kézpeurópa Kupa döntőjét

Bucuresti. Tegnap este Iugă Livius dr. a szövetség főtitkára telefonbeszélgetést folytatott Gidófalvy dr.-al a magyar szövetség kormánybiztosával a Rapid-Ferencváros döntővel kapcsolatban. A telefonbeszélgetés során megállapodtak abban, hogy a Rapid-Ferencváros kupadöntő augusztus 18-án és 25-én játszák le.

A Rapid FC a hír vétele után azonnal szabadságot adott játékosainak. A Rapid valószínűleg augusztus első napjaiban kezdi meg előkészületeit.

Augusztus 25-én indul a Nemzeti Bajnokság

Bucuresti. A nemzeti bajnokság őszi fordulóját a szövetségtől kiszivárgott hírek szerint augusztus 18-án, vagy 25-én kezdik meg. Szeptember 6-án kerül lebonyolításra az első őszi válogatott mérkőzés Belgrádban Románia és Jugoszlávia csapatai között. Az őszi forduló sorsolását július hónap végén adják meg.

O Háromszor 10-10 ezer, vagyis fejenként 20 ezer leles jutalmat kaptak a Rapid játékosai a Gradianszky elleni három döntetlen mérkőzésért. A döntő megnyeréséért fejenként 20 ezer leles jutalmat tűzött ki a Rapid vezetősége. A szövetség egyébként emléklapok adományozott a Rapid játékosainak a csapat szép teljesítményeiért.

O Német-magyar uszó- és vízipóló-viadalom lesz szombaton és vasárnap Budapesten, melven a legjobb versenyzők vesznek részt és amely iránt Európaszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

TEKESPORT

AZ INFRATIREA EGYÉNI TEKEVERSENYE, mely szombaton este 8 órakor veszi kezdetét és egész vasárnapon tart, értékes hat tiszteletdíjazásuk következtében is nagy érdeklődésre tart hat számot. A verseny vasárnap este 9 órakor a holtversenyeket eldöntő rádóbásokkal ér véget.

A verseny érdekességét növeli a temesvári Victoria tekecsapatának vendégszereplése az Infratirea és Prijeteni legénysége ellen. Hihetőleg a mérkőzések ismét Arad tekecsapatjának fölényét fogják bizonyítani.

AZ ARADI TEKEKÖRZET ELNÖKSÉGE KÖZLI, hogy a szokásos hétfő esti értekezletét július 22-től kezdve ismét minden hétfőn este 8 órakor megtartja és felhívja a körzeti tanács tagjait, továbbá az egyesületi képviselőket ezen értekezleten való pontos megjelenésre.

Közli továbbá, hogy a bírői tanfolyamra jelentkezettek részére, úgy az elméleti, mint a gyakorlati oktatást heti két napon megtarthatja, miert is kéri a bírőjelölteket, hogy hétfőn este 8 órakor pontosan jelenjenek meg.

AZ 1940. ÉVI TEKE-CSAPATBAJNOKSÁG augusztus hó közepén indul meg és az első forduló után, megszakítás nélkül, a második forduló is lebonyolításra kerül, úgyhogy az idei bajnokság még decemberben befejezést nyer. Tehát, mint a játéktervezet mutatja, nem őszi-tavaszi fordulókban, hanem egyfolytában játszák le a teke csapatbajnokságot.

Feltalálta a müborsot egy budapesti vegyész

Budapestről jelentik: A magyar külkereskedelmi mérlegben igen jelentős szerepe van a borsnak, amelynek népszerű neve magyarbors ugyan, de Magyarországon nem termelik, mert az éghajlati és talajviszonyok nem felelnek meg a borstermelés követelményeinek. Mivel a bors egyike a legfontosabb és legtöbbet használt fűszerárúknak, évről-évre igen nagy mennyiségben importálunk belőle. Éppen ezért van óriási jelentősége annak az új magyar találmánynak, amely rövidesen „mübors” néven kerül forgalomba és amely minden tekintetben pótolja ezt a trópusi vidékeken termelt fűszert.

Egy budapesti vegyész foglalkozott évek óta kereszttel a mübors előállításának kérdésével. Kutatásainak eredményeképpen mostanában sikerült előállítani a müborsot, amely a szakértők megállapítása szerint minden tekintetben tökéletes pótvanyaga az igazi borsnak, izesítő fűszerként éppen úgy használható, mint a huszneműek konzerválására. A feltaláló a müborsot kizárólag Magyarországon termelt anyagokból állította elő. Ezek között az anyagok között igen jelentős szerepe van a magyar paprikának is, tehát a müborsgyártás újabb értékesítési lehetőséget biztosít a paprika számára.

A földművelésügyi minisztériumban most folynak a találmány használhatóságára vonatkozó szakszerű vizsgálatok, még pedig teljesen kielégítő eredménnyel.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JULIUS 19

Bucuresti, Radio România, 13: Időjelzés, kulturális közlemények, vízállásjelentés, művészeti sport és különféle közlemények, 13.20: Rádiózenekar, 14: Hírek, 14.30: A zene folytatása, D. Theodoru hegedűszólóival, 15: Közlemények.

Radio România, 19.50: Hírek.

Bucuresti, Radio România, 20: Időjelzés, P. P. Panaitescu tanár előadása, 20.15: Gh. Bădulescu román dalokat énekel, 20.40: Hírek, 21: Gounod: Faust, új felvonásos opera lemezek, 21.50: Hírek, sportközlemények, 22.55: Hírek a külföldre franciául, németül, olaszul és angolul.

Budapest, 13.10: Weidinger-zenekar, 13.40: Hírek, 14.30: Rádiózenekar, 15.30: Hírek, 17.15: Csevegés, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Részletek operákból, színdarabok és kerécsk lemezek, 19.30: Peris cigányzenekara, 20.15: Hírek, 20.25: Akkordeon-kezdés, 20.40: Csevegés, 21.10: Az Opera-zenekara, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Cigányzene, 24: Hírek német, orosz, angol és francia nyelven, 0.20: Lemezek.

Belgrád, 13: Népdalok, 13.45: Lemezek, 14.30: Hírek, 14.50: Különböző dalok, 15.10: Lemezek, 18.45: Népdalok, 19: Előadás, 19.20: Lemezek, 20.10: Hírek, 20.20: A Nemzet Órája, 20.40: Orosz románcok, 21.10: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye, 22.40: Hírek, 23: Lemezek, 23.40: Hírek.

SZOMBAT, JULIUS 20.

Bucuresti, Radio România, 13: Időjelzés, kulturális közlemények, vízállásjelentés, művészeti, sport és különféle közlemények, 13.20: A királyi gárdezenekar, 14: Hírek, 14.30: Lemezek, 15: Közlemények.

Radio România, 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio România, 20: Időjelzés, Constantin Noica előadása: A fájdalom osztályozása, 20.15: Rodica Bujor dalokat énekel, 20.40: Hírek, 21: A Lucafarul-zenekar, 22: Hírek, sportközlemények, 22.20: Hírek a külföldre franciául, németül, olaszul és angolul, 22.40: Th. Rogalski és Iosif Pruaner kétzonos hangversenye, 23: Lemezek.

Budapest, 13.10: Farkas cigányzenekara, 13.40: Hírek, 14.30: Lemezek, 15.30: Hírek, 17.15: Mesék, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Technikai tanácsok, 18.45: Zongorahangverseny, 19.15: Csevegés, 19.45: Rádiózenekar, 20.25: Hangjáték, 21.30: Nemzetközi kérdések, 21.45: Balaton est, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 24: Hírek német, orosz, angol és francia nyelven, 0.20: Kurina cigányzenekara, 1.05: Hírek.

Belgrád, 13: Rádiózenekar, 14: Népdalok, 14.30: Hírek, 14.50: Lemezek, 15.40: Hírek, 18.45: Népdalok, 19: Hangjáték, 19.20: Lemezek, 20.10: Hírek, 20.20: A Nemzet Órája, 20.40: Népdalok, 22.40: Hírek, 23: Rádiózenekar, 24: Lemezek.

KOZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

5.039.000.000 lejjele haladta meg Románia kivitele a behozatalt az 1940 január—májusi időszakban

Most hozták nyilvánosságra Románia külkereskedelmi forgalmának január—május közötti adatait, amelyek szerint ebben az időszakban 246.000 tonna áru behozatal volt, 12.538.300.000 lej értékben, a kivitel 2.741.476 tonnát tett ki 17.577.300.000 lej értékben, a kivitteli többlet tehát 5.039.000.000 lej tesz ki. Május hónapban Románia külkereskedelme az egyes országokkal a következőképpen alakult a kivitteli viszonylatában:

Ország	Millió lej	Tonna
Németország	5.214,5	580.806
Anglia	3.751,1	597.412
Olaszország	1.755,0	341.022
Cseh-Morva prot.-tus	988,1	112.918
Görögország	604,1	99.581
Palesztina	594,1	97.443
Egyiptom	539,7	100.666
Franciaország	473,0	91.066
Magyarország	407,5	95.387
Svájc	329,8	49.314
Egyesült-Államok	127,5	3.578
Belgium és Luxemburg	20,1	5.560

Behozatal szempontjából a következőképpen alakult:

Ország	Millió lej	Tonna
Németország	6.232,0	98.294
Cseh-Morva prot.-tus	1.657,8	28.347
Olaszország	942,4	16.561
Egyesült-Államok	631,2	9.009
Franciaország	527,5	9.005
Anglia	398,3	5.959
Egyiptom	382,4	8.859
Belgium és Luxemburg	189,5	1.175
Magyarország	181,7	6.503
Görögország	131,9	5.262
Svájc	94,4	632
Palesztina	75,8	7.057

Ezek szerint tehát hét esetben aktív, öt esetben passzív a január—májusi külkereskedelmi mérleg. Azok az országok, ahova Románia több árut szállított, mint amennyit onnan importált, a következők: Németország, Egyesült-Államok, Belgium és Luxemburg, Cseh-Morva protektorátus és Franciaország.

Különben a külkereskedelmi mérleg az elmúlt év január—májusi időszakában a következőképpen alakult: 342.896 tonna 9.991,7 millió lej értékű behozatal, 3.281.443 tonna kivitel 10.064,3 millió lej értékben az elmúlt év január—májusi időszakában a kivitteli mérleg 72,6 millió levet volt aktív, idén a kivitel 5.039,0 lejjel haladta meg a behozatalt.

Ertekezlet volt az elsőrendű szükségleti cikkekkel való ellátás kérdésének megvizsgálására

A földművelésügyi minisztériumban értekezlet volt Gh. N. Leon tanár miniszter elnök letével. Leon miniszter számos napirendi kérdést terjesztett elő, amelyek azonnali megoldást kívánnak, ezek között elsősorban tette szóvá a mezőgazdasági termékek áralakulásának ügyét. Megvizsgálták a buza problémáját, tekintettel az ellátás lehetőségeire és a kenyérárakra: a buza ára emelésének lehetőségét anélkül, hogy a kenyér árát emelnék. Különleges bizottság keres kapcsolatot majd a földművesek, a malmosok, a sütőiparosok és a hadsereg képviselőivel ezen kérdések megtárgyalására.

Ami a hussal kapcsolatos kérdéseket illeti

ezeket a belföldi szükségletek, a kivitel és a termelés szempontjával szemlélve. Rendelettel jelenik majd meg a problémák szabályozásáról. A tüzfűtélés tekintetében a felmerülő problémákat alapos tanulmányozás tárgyává teszik, a katonai hatóságokkal s a vasut vezetőségével egyetértésben. Hasonlóképpen tanulmányozás tárgyává teszik az összes többi szükségleti cikkekkel kapcsolatos helyzetet, mert például a növényi olajok és az állati zsíradékok problémája akut és elsősorban a szükséglet szenvedő lakosság kívánlák biztosítani a lehető legjobb viszonyok között a szükségletet.

A hadsereg számára zárolt árumennyiségek felszabadítása

Dragomir ezredes és M. Gr. Romascanu műszaki főtanácsos vezetésével, valamint Sireteanu ezredes részvételével július 16-án összehívták a nemzetgazdasági minisztériumba mindazokat a városokat és kerületeket, akiknél a hadsereg szükségleteinek lefedésére áruzárolást eszközöltek. A megbeszölések eredményeként a hadsereg a zárolt mennyiségekből fenntartotta a szükséges tételeket, amelyeket naplón azonnal kifizetnek azzal, hogy a zárolt áruk további mennyiségeit ismét a piac rendelkezésére bocsássák az ipar és a polgári lakosság szükségleteinek lefedésére.

Rendben folyik az aratás Magyarországon

Budapest. (Rador.) A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter kijelentette az újságírók előtt, hogy az egész országban megkezdődött az aratás és hogy az rendben és nyugodtan folyik. A mezőgazdasággal foglalkozó katonák legnagyobb részét hazakiülték. Remélhető, hogy a termés beszállítása és elraktározása is hasonló nyugalomban fog megtörténni. A terméseredmények általában kielégítőek.

A beszállítási menekült kereskedők és iparosok segítése. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívása a beszállítási és észak-bukovinai menekült kereskedők és iparosok segítése érdekében élénk visszhangra talált az összes gazdasági rétegekben. A kamarához már eddig beérkezett jelentések mutatják, hogy az észak-bukovinai menekült helyzetbe jutott kártársak sorsa mélyen megindította az aradi kereskedőtársadalmat is. Nem kétséges, hogy a hazafias és emberbarát segítség munkához anyagi képességek szerint mindenki hozzá fog járulni. A kamara egyébként felhívja azokat a menekült kereskedőket és iparosokat, akik Aradra, vagy a megyébe jöttek, hogy sürgősen jelentkezzenek a kamaránál személyi adataik megállapítása végett.

A laellítés biztostása, illetékes hatóságok lapmelti felzáróllással fordultak a fatermekökhöz és kereskedőkhöz, hogy idejekorán gondoskodjanak vagon-szükségletekről

KOZGAZDASÁGI HIREK

Bár nem volt élénk forgalom, a bucaresti-i vásár, részvények árfolyamán tartott volt az irányzat. A Mica 960-ról 1035-re, a STB 280-ról 1025-re, a Steana Románá 415-ről 460-ra, a Creditul Minier 400-ról 440-re emelkedett.

Az utóbbi napokban a mezőgazdasági munkálatok normális körülmények között folytak. Általában az időjárás kedvező.

Most dolgoznak a nemzetgazdasági minisztériumban azoknak a normáknak megállapításán, amelyeknek alapján a különböző részvényszerűségekre részére kötelező közlések keltetésénél eljárnak. Ez alkalommal tárgyazzák, hogy mi lesz a helyzet a különböző igazgatóságokban helyfoglaló idegen állampolgároknak, akik illetékesek határozata szerint nem tartozhatnak be a Nemzet Párjába.

A központi buzaértékesítési hivatal tagjait illesre hívták össze különböző napirendi kérdések megtárgyalására.

Tegnap megbeszölésre gyűltek össze a Svájcra lefolytatandó gazdasági tárgyalások román bizottságának tagjai. A két ország közötti tárgyalások során az árucsoport és üzleti egyezmény módosítása szerepel napirenden.

Berlin jelentés szerint a német—svájci gazdasági tárgyalások megszakadtak. A tárgyalások utateltvétele előreláthatólag a jövő héten kerül sor. Berlinben.

A munkügyi minisztérium úgy rendelkezett, hogy a gyarmatárú, tejtermékek árúszító, gabona, tojáskereskedések valamint mérárosok, ugyiszint a horkereskedések vagy dílben mint este harminc percet tovább nyitva tarthatnak, mint a hivatalosan megállapított záróra.

Megkötötték a magyar—német gazdasági szerződést

Budapest. Az „Economic” című lap jelentése szerint a magyar—német gazdasági szerződést a jelenlegi helyzetnek megfelelően, a kölcsönös megegyezés és szellemében kötötték meg. Ebben elhatározták, hogy a magyar gabonakivitel 50 százalékát Németországnak juttatják.

Ugyanez a jelentés közli, hogy a magyar—német kereskedelmi tárgyalásokat magyar—szovjet kereskedelmi tárgyalások fogják követni. Ennek megfelelően rövidesen magyar bizottság utazik Moszkvába.

A norvég vasutak szerződése a Krupp-művekkel

Kizárólag csak német gyártelep szállít vasuti anyagot a norvégoknak

Rómából jelentik: A Stefani-iroda oslói jelentése szerint a norvég vasutak szerződést kötöttek a Krupp-művekkel. Ezzel három éven keresztül csakis a német gyár szállítja a vasuti anyagot a norvég vasutaknak. A szállítás a legközelebb már meg is kezdődik.

Állampolgárság nélküli tanoncok szerződötése

Az elmúlt év októberében rendeltörvény jelent meg az állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló törvény módosításáról olyan módon, hogy akik 1918. december 1-én, vagy 1921. július 26-án valamely Romániához tartozó községben születéssel bírtak, illetve ott laktak, 1940. február 1-ig kérhették az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos bejegyzést. Ezzel az állampolgári pótlószelvéssel kapcsolatosan a munkaügyi minisztérium most rendeletet küldött arra, amelynek értelmében az 1936. évi ipartörvénynek az az intézkedése, amely az állampolgárság nélküli tanoncok szerződötetésére vonatkozik a jövőben nem alkalmazható. Az említett intézkedés szerint ugyanis a szerződötendő tanonc állampolgársági bizonyítvány hiányában rendőrségi igazoló iratot volt köteles bemutatni arról, hogy nem szerepel az idegenek nyilvántartásában és hogy ő, illetve szülei másuttal laknak az országban. A jövőben ha a tanonc nem rendelkezik állampolgársággal, azt kell igazolni, hogy 1940. február 1-ig beadta kérvényét az állampolgári névjegyzékbe való utólagos bejegyzés végett. Ezt az igazolást ugyanúgy előgadják mintha állampolgári bizonyítványt mutatna fel az illető.

Többtordai gyár leállította vagy csökkentette üzemét

Torda. A körülmények kényszere miatt az utóbbi időben Tordán több gyár kénytelen volt vagy teljesen leállítani vagy csökkenteni üzemét. A teljes üzemleállítást a „Sarmas” alabástromgyár kezdte meg, amely száznál több munkással dolgozott. A gyár különösen külföldre szállította áruját és az export-import megbénulása miatt lehetetlenné vált a külföldi szállítás ezért be kellett zárnia kapuit és összes alkalmazottait el kellett bocsátania.

Ugyancsak leállította üzemét a Tompa Testvérek agyagedény és díszműáru gyára is, amely a legutóbbi időkre is még 80 munkást foglalkoztatott. A gyár nem tudott hozzájutni a gyártáshoz szükséges anyagokhoz és ezért kényszerűságra küldte munkásait és alkalmazottait.

Ha a helyzet megengedi, a gyár újból megnyitja kapuit — mondotta Tompa Sándor munkatársunknak.

A már leállított üzemű gyárakon kívül csökkentett létszámú munkásokkal és munka idővel dolgozik tovább a cementgyár, üveggyár, a porcellángyár, az aranyosgyéresi szeg, téglá és cserépgyár.

NÉMET KÖZLÉKORMÁNYBIZTOS LÉNYEVEL. ORSZÁGOKBAN. Berlinből jelentik: A lezvelet főkermányzószág mellé különleges megbízatással német kölkormánybízottost neveztek ki. A kormánybízottos feladata a termelés és a üzemeltető ipar ellenőrzése.

Befejezték a görög—magyar kereskedelmi tárgyalásokat Belgrad. A görög—magyar kereskedelmi tárgyalások, melyek július 7-én kezdődtek ma befejezést nyertek. Az utonnan aláírt megállapodás fokozza a két ország közötti áruforgalmat és új fizetési egyezményt is létesített.

Legújabb jelentéseink:

Etnikai alapon szervezik ujja Franciaország egész katonai és polgári közigazgatását

Negyedévi fizetéssel kártalanítják az elbocsájtottakat

Vichy. (Rador.) A francia kormány ma két dekrétumot adott ki. Az első dekrétum kimondja, hogy a jövőben senki nem lehet közigazgatási tisztviselő Franciaországban, ha nem tudja kimutatni etnikai alapon franciaságát, tehát, ha nem tudja bizonyítani, hogy francia apától származik. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azokra, akik a francia hadseregben harcoltak, vagy akik egyeneságu leszármazottjai azoknak, akik a francia hadsereg katonái voltak. Mindazon katonai és polgári tisztviselőket, akik ennek az előírásnak nem felelnek meg, állásukból elbocsájtottaknak tekintik és eddigi szolgálati éveiknek megfelelő kártalanítási összeget kapnak. A második dekrétum, amely államtvény jellegű, a francia kormánynak jogot ad ahhoz, hogy 1940. október 31-ig bármilyen polgári, vagy katonai tisztviselőt elbocsájtáson állásából, dacára, hogy erre vonatkozólag ellentétes törvényhozási vagy közigazgatási rendelkezések állanak fenn. Azokat a tisztviselőket, akiket a rendelet alapján elbocsátanak, 3 hónapi fizetésükkel, mint végkielégítéssel kártalanítják.

PÉTAİN tábornagy, mint a francia állam feje Baudoin külügyminiszter társaságában csütörtökön délután fogadta a diplomáciai testületet, amelyet Valerio VALÉRY pápai nuncius vezetett. Pétain rövid beszédében kérte a diplomáciaikat, hogy Franciaország iránti bizalommal végezzék küldetésüket, majd úgy ő, mint a külügyminiszter hosszabban elbeszélgetett a diplomáciai kar megjelent tagjaival.

Csütörtök reggel a St. Louis székesegyházban ünnepi istentiszteletet celebráltak a mai spanyol nemzeti ünnep alkalmából. Az istentiszteleten résztvettek Eclerica franciaországi spanyol nagykövét, Pétain tábornagy képviselője, több állami méltóság és a spanyol kolónia számos tagja.

Még mindig kísért az „entente cordiale” fantómja Franciaországban

Berlin. A Le Temps c. francia lap cikket közöl arról a „kinai falról”, mely a megszállott és megnevezett francia területek között létezik. A német sajtó foglalkozik a Le Temps cikkével és azt szörénytelennek bélyegzi megállapítván, hogy Franciaország még most sem érzi, hogy eddigi kormányai felelőtlen politikájáért milyen következményeket kell viselnie. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Franciaországnak meg kell fi-

zetnie a múlt kormányok hibáit és azt a szolgalelkűséget, mellyel Angliával szemben viselkedett, mert Franciaországban az utóbbi időben csak fokozták a németek elleni gyűlöletet és a német népnek szomorubb sorsot szántak, mint 1919-ben. Mikor Németországban 1918-19. telén éhínség volt és a német asszonyok és gyermekek tízezerszámra pusztultak éhen, Franciaország az utolsó teheneiket is elvette a németektől. A Berliner Lokal-anzeiger szerint nem a francia terület van kínai fállal elválasztva, hanem a jelenlegi politikai vezetők nem érzik maguk mögött a létező kínai falat, amely a „reformokat” a realitástól elválasztja. A Börsenzeitung szerint az ilyen francia sajtómegnyilvánulások, valamint a tuniszi francia rádióállomás németellenes működése csak magasabbra emelheti még a „kinai falat”, melyről a Le Temps panaszkodik és ugylátszik, hogy Oran és Martinique után sem tűnt el még a francia szívekből az „entente cordiale” fantómja.

Churchill beszámolója a japán-angol megegyezésről

Londonból jelentik: Churchill miniszterelnök beszámolt az Anglia és Japán között létrejött megegyezésről, melynek értelmében Anglia felfüggesztette a Birmán és Indo-kinán keresztül menő hadi-szállítványokat. Churchill kijelentette, hogy a három hónapra szóló egyezmény megkötésénél tekintettel voltak a távolkeleti nemzetközi helyzetre, valamint arra, hogy Anglia élet-halál harcot vív. A brit kormány szabad és független Kínát akar, ugyanakkor azonban fejlődésben levő Japánt, Természetes, hogy a távolkeleti helyzetet megértéssel és együttműködéssel kell rendezni, tehát békével és nem háborúval, vagy háborús fenyegetésekkel. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Anglia nem fejejt el Kínával szemben fennálló kötelezettségét, sem pedig a szabadkereskedelem elvét. Figyelemre méltó, hogy a Japánnal kötött egyezmény csak ideiglenes, három hónapra szóló és ennek eltelte után Anglia nincs tovább kötve a most adott biztosítékokhoz. Backer képviselő kérdésére Churchill azt válaszolta, hogy Anglia nem akar Kínának olyan feltételeket szabni, melyek kapitálációjának felelnek meg.

Brazília nem adja el magát

Rio de Janeiro. A brazil sajtó súlyosan támadja a washingtoni kormányt, mert a páname-

Gyász-istentisztelet Cotroceniban

Bucuresti. Őfelsége főudvarnagyi hivatalának 48. számú jelentése, Julius 18-án déli 12 órakor a Cotroceni-palota templomában gyászistentisztelet volt a megboldogult Maria királyné elhalálozásának 2 esztendő fordulója alkalmából. A gyászistentiszteleten résztvettek Őfelsége a király, Mihai nagyvaida Őensége, Elisabeta főhercegnő Őensége, Gigurtu miniszterelnök, Nicodim patriarcha, a királyi tanácsosok, a kormány tagjai, az Országörök főparancsnoka, Bucuresti helytartója, a hadsereg főfelügyelő, Bucuresti katonai parancsnoka, Bucuresti főpolgármestere és rendőrfőkapitánya, valamint a királyi udvartartás polgári és katonai tagjai.

rákai kongresszust arra akarja felhasználni, hogy az USA ellenőrző jogát kiterjessze az összes amerikai államok kereskedelmi forgalmára. A brazíliai lapok leszögezik, hogy az arany pénz értéke, amire az USA bankjai alapozzák tervüket, elvesztette értékét mert Olaszország és Németország, amelyeknek nincsen aranyuk, uralkodnak Európában minden aranytartalek nélkül. Az USA tőkésai azt akarják, hogy aranyuk révén leszorítsák a braziliai termékek árát, azokat olcsón kaphják meg és ugyanakkor az Egyesült-Államok ipari termékeit drágán adják el nekik. Az arany — állapítják meg a lapok — a bankok safejében van és ma már „halott gazdagság” és Brazília meg fogja védeni a havannai konferencián vitált érdekeit, mert Brazília joga van ahhoz, hogy biztosítsa elsőrendű szükségleti cikkeinek és egyéb termékeinek legjobb elhelyezését és exportját mindenütt, ahol arra elengedhetlenül szükség mutatkozik.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

SANGHAI. A japánok koncentrikus támadása a legnagyobb erővel folytatódik. A hangcsai goliban Niuk-pu felé nyomulnak előre. Számtalan partit erődöt elfoglaltak és a mintegy 50 kilométeres szélességben partszálló japán egységek mélyen behatoltak Kína belsejébe.

VARSÓ. Frank dr. a lengyel területet fő kormányzója közösi adómentet létesített. Az ebből származó bevételekből a sznylódó lengyel lakosságot fogják támogatni. Ilyen segélyezési akció még az önálló lengyel állam idejében sem létezett.

RÓMA. A Messagero jelentése szerint az arab Seld Golf és Acaba között a Nedzsek-oázison, Transzjordánia határán az angolbarát Abdulah emir csapatával szemben Ibn Saud császár csapatokat vonatott össze, válaszul az angol-palesztinai zsidó titkos katonai szerződésre.

CHICAGO. Roosevelt azt ajánlotta a demokraták kongresszusának, hogy elnökhelyettesnek jelöljék Wellst, a nemzetgazdasági miniszterium államtitkárát.

GENF. Most alapítják meg hivatalosan, hogy Anglia még a francia-angol diplomáciai viszony megszakítása előtt több hajóegységet kobozott el Franciaországtól. Így elkoboztak több szállítóhajót, amelyek különböző fontos élelmiszereket: 13 ezer tonna lizetket, 60 ezer tonna növényi olajat, 70 ezer tonna amerikai zsírt, 90 ezer tonna cukrot és 18 ezer tonna kávé-t szállítottak.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetési ára előre fizetendő

OKTATÁS

Magyar-német gyors- és gépirást két hónap alatt tanít szaktanár. Érdeklődni „Erika” írógépvállalat. Arad, Str. Alexandri 5., tel. 13-93. 3232

Kereskedelmi érettségit végzett fiatal ember pótvizsgára és felvételre előkészít. Str. Ep. Radu 21a, földszint, jobbra.

LAKÁS

Csendes utcában, kertés házban, fölfelül tiszta, egyszoba, konyhás lakás keresek azonnalra. Cimeket a kiadóba. Csendes lakó feljére kérek. 3229

Lépcsőházi bejárattal, egy-, esetleg kétszoba butorral, vagy anélkül kiadó, Str. Moise Nicoară 12., II. em. 3233

Str. Mocioni 20. szám alatt négyszobás, modern lakás terrasszal azonnalra is kiadó. Érdeklődni lehet Piața Mihai Viteazul 11. szám alatt.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó: vizkiöntő kagyló, új vaslábas kertipad, kis divány és fotelok, zsírcsúvasztó öntöttvas üst. Str. Ioan Slavici 8., Grădite. 3230

Jóállapotban levő kéziprészt megvételre keresek. Gloria gyertyaüzlet. Str. Eminescu 11. 3234

21 db. vorkshire hizó, 180 kg. átlag, eladó. Bisztriczky, Ghioroc. 3222

Eladók alkalmi áron, alig használt, nagyon szép női nyári ruhák, egyes butor-darabok, fagyaltgép, stb. Cim a kiadóban. 3155

Keleti összekötők, Singer varrógép, festmények, nagy ebédlőszőnyeg, kellemes asztalterítő, diványpárnák, dohányzóasztal, ka eladó. Megtekinthető 10-12-ig és délután 5-7-ig. Str. Moise Nicoară 9-11., I., 8.

Böröndök, keleti és belföldi szőnyegek, összekötők, nagy ebédlőszőnyeg, 2 darab kelim asztalterítő, festmények, eladó. Str. Moise Nicoară No. 9-11., I. emelet.

Szép és jó gyümölcsöt

befőzéshez is csak

Wagnernénál

vehet. Minorita templommal szemben

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőblyi betáblázásra. HATSCHKEK ingatlanforgalmi iroda, Arad, Bul. Carol 46. (Lakás agyanott), Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLEK

Butort, szőnyeget, írógépet, kasszát, esztiárgyakat, antik ékszert veszek állandóan a legmagasabb árrban. Keresek megvételre olcsó zongorát és pianót. Zalogcéduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo, Fischer Eliz-palota. 2997

FIGYELEM!

Márkus Miklós vízvezeték-szerelő és bádogmester koncentrációjáról viz-szerkező újból vállal mindennemű szakszerű víz- és bádogmunkákat: rendez árban, Bul. Reg. Ferdinand 63-65 sz. (Dengh-ház).